

Acte de fi de curs 2008-2009 amb les direccions dels centres de Barcelona al CEIP Ramon LLull el 7 de juliol de 2009

Intervenció de la presidenta del Consorci d'Educació de Barcelona

Primer acte conjunt de fi de curs a la ciutat

Benvolgudes directores i benvolguts directors d'escoles i instituts de Barcelona. Una de les novetats d'aquest acte organitzat pel Consorci d'Educació de Barcelona és, sens dubte, que per primera vegada s'hi convoca les direccions de totes les escoles i tots els instituts de la ciutat i es fa palès l'objectiu assolit al principi d'any de passar a formar part d'una xarxa única de centres, d'acord amb les competències transferides i delegades al Consorci per part de l'Ajuntament de Barcelona i el Departament d'Educació.

Tot just fa sis mesos que al Consorci funcionem plenament de manera integrada, i encara cal "polir" i millorar processos que provenen de cultures organitzatives diferents. Però alhora, estem construint un "model propi" basat en la proximitat, el rigor, la qualitat i la transparència, en què l'acte d'educar, el fet educatiu a les escoles i als instituts, del qual ens hem de sentir coresponsables, ha de ser prioritari.

Així ho vaig dir en l'acte d'inauguració de la nova seu del Consorci, el passat mes de març, quan vaig llegir la declaració *El nostre compromís amb l'educació de la ciutat*: "El nord de les nostres actuacions ha de ser l'èxit escolar". En aquesta declaració expressava la idea que el Consorci vol ser pioner i impulsor dels canvis que es troben en les polítiques educatives del Departament d'Educació amb la gestió dels centres públics i el treball amb l'escola concertada al servei dels objectius educatius de la ciutat.

Balanç de les principals actuacions dutes a terme i reptes del Consorci d'Educació pel curs vinent

En aquests sis mesos i escaig hem centrat les nostres actuacions en diferents aspectes que voldria destacar:

- Un cop tancat el període de preinscripció i matrícula, després de tres anys d'aplicació i millora contínua de les àrees de proximitat, podem afirmar que el 97% de les famílies de P3 han accedit a algun dels centres demanats. Les tres escoles que s'han creat a Gràcia i Sant Martí han contribuït decididament en aquest procés.
- La proximitat i el treball de qualitat, tant des de la gestió del Consorci com des del treball pedagògic als centres, formen part del nostre model educatiu, i per això volem destacar

el treball realitzat per les xarxes educatives a la ciutat, com és el cas de la Xarxa 0-18 a Ciutat Vella, que ens ajuden a avançar cap a una escolarització més equilibrada.

- Hem impulsat el treball amb les juntes de directors i hem establert comissions de treball per obrir espais de reflexió i debat per a l'aplicació de les polítiques educatives. Aquestes comissions han començat a donar els seus fruits i continuarem avançant en aquesta direcció.
- Per afavorir l'autonomia dels centres educatius i el treball de les direccions i els equips directius, al setembre obrirem de manera específica un espai de formació permanent adreçat a enfortir el seu lideratge.
- Hem avançat amb el desplegament del Pla de prevenció de l'absentisme, que arriba ja a 5 districtes de la ciutat (Gràcia, Sant Martí, Sants-Monjuïc, Ciutat Vella i Nou Barris), i paral·lelament hem contribuït a la constitució de les taules territorials de prevenció del maltractament infantil, estenent el treball en xarxa amb els agents socials, amb l'objectiu de garantir les mateixes oportunitats als sectors més febles.
- Finalment, entre altres actuacions, destaquem l'important impuls a les polítiques socials de suport i complement a l'escolarització, amb l'increment dels ajuts a les famílies per als menjadors escolars. Enguany, el pressupost d'aquests ajuts ha estat de més de 7 M€.

Destacar les principals actuacions dutes a terme és important, però també ho és preveure en el full de ruta establert quins són els principals reptes que hem d'afrontar, amb unes escoles i uns instituts vinculats a l'entorn, que donin respostes singulars i flexibles, amb uns professionals que actuïn autònomament i en equip, amb el lideratge d'una direcció capacitada que percebi la proximitat i el suport de l'administració educativa i hi tingui accés.

Tot això per assolir un model a la ciutat basat en l'equitat, la igualtat d'oportunitats i l'excel·lència, aquestes són les principals claus que aporten valor al conjunt del servei educatiu.

És en aquesta línia que cito alguns dels eixos de treball pel curs que ve:

- **En l'àmbit de l'escolarització:** continuar perfeccionant el model d'àrees de proximitat i tendir a una oferta més equilibrada d'atenció a tot l'alumnat en centres públics i concertats.
- **En l'àmbit dels serveis educatius:** avançar en la seva integració plena en el funcionament ordinari dels centres educatius, tot afavorint la inclusivitat com a model d'escola i d'atenció a la diversitat de tot l'alumnat.
- **En l'àmbit de la innovació i el suport educatiu:** reforçar i estendre els programes d'acompanyament a l'èxit escolar, d'inserció al món professional, de projectes d'innovació i d'arrelament del centre al context social de l'entorn i barri, així com dels programes que permeten millorar el coneixement i l'ús de les llengües estrangeres, i l'ús de les tecnologies de l'aprenentatge i la comunicació en l'activitat docent.

- **En l'àmbit de la construcció i el manteniment:** continuar desplegant el pla quadriennal previst per atendre les necessitats actuals i futures d'escolarització, i de millora i actualització del parc de centres educatius de la ciutat.

Tot això ho farem en el marc d'una realitat més complexa. La conjuntura de crisi econòmica, global, ens obliga a tothom a cercar respostes des de la responsabilitat, la complicitat i el compromís a fi de sortir-nos-en, des de tots els sectors i totes les activitats. I el sector educatiu no és una excepció. Les mesures de retallada del pressupost actual anunciades pel Govern afecten tots els departaments; també el d'Educació, i ens cal, com sabeu ja, fer ajustaments i esmerçar esforços per garantir la màxima eficàcia, eficiència i qualitat en la prestació dels serveis públics. Sé que podem comptar amb tots vosaltres i us agraeixo l'esforç que esteu fent.

El primer acte d'educació a la ciutat amb la Llei d'Educació aprovada

He començat la meua intervenció amb una salutació a les directores i els directors d'escoles i instituts: els centres educatius no són ja CEIP i IES. No és una casualitat, té a veure amb l'altra novetat, important, històrica, amb què acabem aquest curs 2008-2009. El Parlament, en la vuitena legislatura des de la restauració de la democràcia, ha aprovat per primera vegada en tota la història d'autogovern a Catalunya, la Llei d'Educació. I ara sí que podem dir que és una llei de País.

Una llei de País, volguda i desitjada així, perquè més del 80% de l'arc parlamentari li ha donat suport. I article per article, més del 90% de les diputades i diputats n'han ratificat el contingut.

És una llei, a més, que desplega àmpliament la capacitat d'autogovern de Catalunya, ja que recull els màxims que preveu l'Estatut de 2006 i té l'aval del Consell Consultiu, que amb el seu dictamen favorable determina que la Llei d'Educació respecta escrupolosament els preceptes constitucionals.

El debat social i sectorial ha estat ampli i intens, merescut i oportú. Segurament, aquest debat continuarà, ja que amb l'educació ens juguem el futur del país.

Els trets més rellevants de la Llei d'Educació

La Llei d'Educació, com a instrument, esdevé el principal marc de referència del sistema educatiu de Catalunya. Un sistema educatiu que es construeix a partir de com es concep el Servei d'Educació. Això és, tots els centres sostinguts amb fons públics amb els mateixos compromisos i la mateixa responsabilitat, en què el valor públic esdevé el principal referent i motor de transformació.

La Llei, sense ser el "canvi" permet que aquest es produeixi, i com a elements més significatius destaco:

- Els principis i elements per a fer efectiva l'autonomia dels centres educatius
- El reforçament de la funció directiva i dels seus equips
- L'establiment d'un cos docent propi i la seva carrera docent

- L'estructura organitzativa i territorial de l'administració educativa per tal d'apropar la capacitat de decisió a l'espai on es produeix l'acció educativa –mitjançant l'establiment de les àrees territorials i les zones educatives
- El compromís i la coresponsabilització amb base competencial dels ens locals
- El marc en què s'estableix el compromís i la participació de les famílies i els altres agents educatius

Tot això per tal d'assolir un sistema educatiu, a Catalunya, d'equitat i excel·lència, en què l'èxit escolar és l'objectiu clau que perseguim.

El Consorci d'Educació és l'instrument de gestió per a desplegar a la ciutat tot el que he comentat, i serà més efectiu en la mesura que, com a estratègia, cerqui les millors aliances i la complicitat amb el professorat, sense el qual, tot i tenir el rumb traçat, no s'arribarà a port.

I aquesta complicitat s'ha de cercar també amb les direccions i els equips directius dels centres educatius. La funció directiva és, als centres educatius, les escoles i els instituts, i en el conjunt del sistema educatiu, un dels eixos clau per a exercir el lideratge en la millora de la qualitat de l'educació.

Per aquesta raó, la Llei d'Educació conté elements com el projecte de direcció, la consideració d'autoritat pública o el procés de selecció de les direccions com a eixos clau per a exercir la funció directiva. Això és, una direcció reconeguda i més apoderada per a desplegar el projecte educatiu i el de direcció.

En el marc de l'autonomia dels centres, la Llei els dota de capacitat per a definir el seu projecte pedagògic, curricular, de gestió i organitzatiu i de capacitats sobre els seus recursos humans.

També adquirim la capacitat de desplegar el nostre currículum, sense que ens diguin si hem de fer una hora més d'això o d'allò, i garantint alhora els drets individuals. Adquirim, també, la possibilitat d'organitzar els centres amb més autonomia i capacitat de decisió.

La Llei d'Educació és una llei de llarg recorregut. L'ampli consens obtingut n'ha de permetre el desplegament als diferents governs de la Generalitat i retornar als catalans i les catalanes allò que necessiten per a dur a terme el seu projecte de vida, individual i col·lectiu: una educació de qualitat en un país de primer nivell.

Tot i així, la Llei d'Educació es va aprovar fa només sis dies, i encara no ha passat res, és clar. Però tot es pot moure, perquè "*tot és moviment*", frase amb què Ildefons Cerdà, també protagonista d'aquest acte de fi de curs per ser enguany l'any Cerdà, va saber resumir amb tres paraules què és l'urbanisme i què representa per a les persones. La Llei d'Educació també ens ha de moure cap a la millora contínua i cap a l'excel·lència. Aquest és l'objectiu del Govern, és el meu objectiu, i és l'objectiu que vull compartir amb tots vosaltres.

Que tingueu un bon fi de curs i que gaudiu d'unes merescudes vacances. Moltes gràcies a tothom.

M. Dolors Rius i Benito
Presidenta del Consorci d'Educació de Barcelona